

V. I. LENIN ȘI POEZII RUȘI ȘI SOVIETICI

D. BALAN

Sînt larg cunoscute aprecierile lui Lenin asupra operelor diferiților scriitori realiști ruși din secolul al XIX-lea sau ale criticilor literari revoluționari-democrați ruși. Într-o mai mică măsură a fost cercetată atitudinea lui Lenin față de poezia universală, în general, și față de poezia rusă și sovietică, în special.

Mare admirator și cunoscător al poeziei lui Byron, Goethe, Heine, Schiller, Lenin dădea în același timp o înaltă prețuire poetilor patriei sale.

În cabinetul de lucru al lui Lenin din Kremlin puteau fi înfîlnite, printre altele, volume de versuri ale lui Rylejev, Krylov, Pușkin, Fet, Nekrasov, Tjutčev și unele studii critice despre Žukovskij, Nekrasov ș.a. În biblioteca lui Lenin se găseau și opere ale unor poeți sovietici ca Blok, Bezymenskij, Brjusov, D. Bednyj, Esenin, Majakovskij, Tichonov. Lenin manifesta interes față de cele mai diferite individualități poetice. Totuși, locul central în preferințele lui Lenin îl ocupă poezii clasici ruși și, în primul rînd, A.S. Pușkin.

„Cel mai mult îi plăcea Pușkin” — releva Nadeжда Krupskaja în amintirile sale intitulate: *Ce-i plăcea lui Ilici din literatură*¹.

În Siberia, apropiată lui tovarășă de viață și luptă îi va aduce volumele lui Pușkin, Lermontov și Nekrasov².

Aflîndu-se în străinătate, Lenin va solicita să i se expedieze operele lui Pușkin și antologia poeziei ruse alcătuită de V. Bonč-Brujevič. „Pe Pușkin l-am primit, mulțumesc foarte mult” — scria el mamei sale, în decembrie 1900³.

Articolele, scrisorile, cărțile și broșurile lui Lenin, amintirile contemporanilor, confirmă pe deplin faptul că el cunoștea în amănunțime opera poetică a scriitorilor menționați mai sus. Într-o scrisoare din 26 decembrie 1913 N. Krupskaja îi scria din Cracovia mamei lui Lenin, M. Ulianova: „Volodja aproape că i-a învățat pe de rost pe Nadson și Nekrasov”. Și, mai departe, arătînd cît de greu se pot procura cărțile rusești, adăoga: „Iar Volodja a devenit parcă intenționat un mare „beletrist”⁴.

¹ *Lenin despre cultură și artă*, Ed. de stat pentru literatură politică, București, 1957, p. 595.

² *Ibidem*.

³ *В. И. Ленин о литературе и искусстве*, ediția a III-a, adăogită, Moscova, 1967, p. 281.

⁴ *Ibidem*, p. 292, 296.